

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: **M. R.**, zastoupeného Mgr. Davidem Černým, advokátem, se sídlem Horní náměstí 365/7, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 8. 2009, sp. zn. KÚOK/77045/2009/OSV-SP/7204, č. j. KUOK 84265/2009, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočka Olomouc, ze dne 10. 1. 2011, č. j. 73 Cad 7/2009 - 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Davidu Černému, advokátovi, se sídlem Horní náměstí 365/7, Olomouc, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 960 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce se kasační stížností domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočky Olomouc, ze dne 10. 1. 2011, č. j. 73 Cad 7/2009 - 31. Tímto rozsudkem krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc na úhradu nezbytného jednorázového výdaje, ročního poplatku za odvoz tuhého komunálního odpadu.

Ze spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce podal dne 1. 7. 2009 žádost o poskytnutí mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje

spojeného s úhradou poplatku za smetné na rok 2009 na Magistrátu města Přerova, odbor sociálních dávek (dále jen „správní orgán I. stupně“). Součástí protokolu o jednání z téhož dne bylo poučení žalobce o jeho právech a povinnostech v průběhu řízení. Dne 9. 7. 2009 správní orgán I. stupně rozhodnutím č. j. 47563/2009/PRR nepřiznal požadovanou dávku, což odůvodnil odkazem na rozhodnutí o jiné dávce pomoci v hmotné nouzi, příspěvku na živobytí, v němž tentýž správní orgán považoval příjem žalobce a s ním společně posuzovaných osob za dostačující k zabezpečení všech nezbytných potřeb. Žalobce v odvolání proti tomuto rozhodnutí konstatoval, že s ohledem na § 82 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nebude uvádět konkrétní rozpory (pozn. NSS: toto ustanovení obsahuje mimo jiné zásadu, že *„[n]ení-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí*“).

Ve správním spisu se kromě odvolání nachází potvrzení o tom, že u Okresního soudu v Přerově bylo vedeno řízení o způsobilosti žalobce k právním úkonům, o němž nebylo ke konci srpna 2009 rozhodnuto (konkrétně je ve spisu založeno usnesení č. j. 0 Nc 932/2008 - 20, jímž soud ustanovil žalobci k ochraně jeho práv opatrovníka pro řízení před okresním soudem, a č. j. 0 Nc 932/2008 - 94, jímž ukládá znalci zodpovědět některé otázky týkající se duševního stavu žalobce). Správní orgán I. stupně ve svém vyjádření k odvolání konstatoval, že žalobce v žádosti o dávky pomoci v hmotné nouzi uvedl, že doposud nebyl pravomocně omezen ve způsobilosti k právním úkonům ani jí nebyl zbaven. Žalovaný odvolání žalobce zamítl rozhodnutím ze dne 27. 8. 2009, sp. zn. KÚOK/77045/2009/OSV-SP/7204, č. j. KUOK 84265/2009, v němž potvrdil správnost závěru o nepřiznání požadované dávky a neshledal ani jiné důvody pro zrušení nebo změnu rozhodnutí. Nejvyšší správní soud konstatuje, že ve správním spisu je založeno sdělení opatrovníka žalobce ve věci způsobilosti k právním úkonům JUDr. K. H., z jehož obsahu vyplývá, že znalec ustanovený v řízení před okresním soudem dospěl k závěru, že stěžovatel netrpěl v srpnu 2009 (tedy ani v době napadeného rozhodnutí) žádnou duševní poruchou. Toto sdělení bylo sepsáno dne 16. 12. 2009.

Uvedené rozhodnutí žalobce napadl žalobou, v níž tvrdil, že (a) správní orgány měly povinnost ustanovit mu opatrovníka k ochraně práv, že (b) správní orgány porušily svou povinnost poučit jej o jeho právech a povinnostech v řízení za situace, kdy to bylo vzhledem k jeho osobním poměrům potřebné a že (c) ve správním řízení nebyly předloženy dostatečné podklady pro rozhodnutí o dávce na úhradu mimořádného jednorázového nákladu.

Krajský soud rozsudkem ze dne 10. 1. 2011, č. j. 73 Cad 7/2009 - 31, žalobu zamítl. Námitku, že žalovaný a správní orgán I. stupně měli ustanovit žalobci opatrovníka, krajský soud považoval za nedůvodnou, neboť konečný výsledek řízení o osobním stavu žalobce ukázal, že žalobce nebyl stižen duševní poruchou, která by zastoupení opatrovníkem vyžadovala. Krajský soud nepřisvědčil ani tvrzení, že žalobce nebyl ve správním řízení dostatečně poučen. Pokud jde o dostatečnost podkladů, krajský soud se ztotožnil s postupem, jakým správní orgány obou stupňů postupovaly při posouzení této žádosti, ačkoliv výpočet je uveden teprve v odvolacím rozhodnutí a není úplně přesný. Toto pochybení nemělo vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí vzhledem k tomu, že krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že žalobce se nenacházel v hmotné nouzi.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž brojí proti závěrům krajského soudu o tom, že byl ve správním řízení dostatečně poučen a že nebyly dány důvody pro ustanovení opatrovníka. Tím, že bylo vedeno řízení ve věci způsobilosti stěžovatele k právním úkonům, vznikly pochybnosti o jeho způsobilosti hájit svá práva, což mělo vést správní orgán k opatřením zajišťujícím účinnou ochranu práv žalobce. Pokud mu žalovaný neustanovil opatrovníka, měl podle stěžovatele řízení o dávce přinejmenším přerušit a vyčkat výsledku řízení před okresním soudem týkajícím se jeho způsobilosti k právním úkonům. Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout a trvá na tom, že nepochybil, když stěžovateli neustanovil opatrovníka a že stěžovatel byl dostatečně poučen. Kromě toho, že si žalovaný podle § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu nemohl učinit úsudek o otázkách osobního stavu, a tím ani nemohl ustanovit opatrovníka, z výsledku soudního řízení ve věci způsobilosti k právním úkonům vyplývá, že stěžovatel nebyl stižen žádnou duševní poruchou.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil přípustnost podané kasační stížnosti. Konstatoval, že je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.) a z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předchozím řízení podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Obě námitky stěžovatel uplatňoval již v řízení před krajským soudem, proto jsou přípustné i podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud neshledal ani jiné důvody nepřípustnosti, a přistoupil tedy k přezkumu usnesení krajského soudu, vázán rozsahem kasační stížnosti a v ní uvedenými důvody (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost je nedůvodná.

Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou týkající se nedostatečného poučení stěžovatele. Tuto námitku stěžovatel rozvádí tak, že správní orgán I. stupně porušil § 4 odst. 2 správního řádu. Poučení mu bylo poskytnuto opožděně v takové fázi řízení, kdy již nemohl řádně uplatnit svá práva. Z listin prokazujících splnění poučovací povinnosti navíc není seznatelné, v jakém rozsahu se mu poučení dostalo. Tím, že krajský soud tento nedostatek neodhalil, je jeho rozhodnutí nezákonné.

Podle § 4 odst. 2 správního řádu *„[s]právní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.“*

Nejvyšší správní soud důležitost poučení ze strany správních orgánů ve své rozhodovací činnosti opakovaně zdůraznil: *„poučovací povinnost* (...) *je projevem ústavně zakotveného práva na právní pomoc, podle kterého má každý právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení. Poučovací povinnost správního orgánu znamená především povinnost poskytnout dotčeným osobám poučení o právech a povinnostech vyplývajících z právních předpisů upravujících řízení před správními orgány. Poučovací povinnost týkající se otázek hmotného práva má své místo právě v řízeních, jejichž předmětem jsou sociální dávky* (...), *a to za předpokladu dodržení zásady rovnosti účastníků řízení a nestranného přístupu k nim.“* (rozsudek ze dne 26. 8. 2008, č. j. 6 Ads 57/2007 - 42, dostupný na www.nssoud.cz).

Námitka nedostatečného poučování byla v žalobě uplatněna ve velmi obecné rovině, stěžovatel uvedl pouze, že správní orgán mu neposkytl dostatečné poučení, ač vzhledem k jeho osobním poměrům bylo takové poučení potřebné. Krajský soud kromě toho, že konstatoval obecnost této námitky, shrnul, že rozhodnutí vydaná ve správním řízení obsahovala potřebná poučení o opravných prostředcích i o řízení ve věci. S úvahou krajského soudu se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Správní spis obsahuje podrobné poučení o právech a povinnostech vyplývajících stěžovateli ze zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, o sankcích, které mu mohou být uloženy podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, a o jeho procesních právech podle § 36, § 38, § 50 a § 52 správního řádu, které bylo stěžovateli předáno v den podání žádosti o dávku pomoci v hmotné nouzi, tedy 1. 7. 2009, a stěžovatel podpisem potvrdil, že s poučením byl seznámen. Toto poučení týkající se obecných práv a povinností stěžovatele mu bylo předáno v nejčasnějším možném termínu, tudíž mu nic nebránilo tato svá práva v řízení uplatňovat. Poučení o opravném prostředku odvolání bylo stěžovateli poskytnuto rovněž včas, jako součást rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Kromě toho, že stěžovatel neuvádí, jaké další informace, které pro řízení potřeboval, mu scházely v poučeních, ani netvrdí žádnou újmu, která by mu byla způsobena nedostatečným poučením, například žádná konkrétní práva či konkrétní kroky, které neučinil z toho důvodu, že si nebyl vědom možnosti je uplatnit. Za těchto okolností a vzhledem k obecnosti námitky shledal Nejvyšší správní soud tuto námitku nedůvodnou.

Pokud jde o námitku týkající se procesní způsobilosti stěžovatele před správními orgány a o povinnost správního orgánu ustanovit mu opatrovníka nebo přerušit řízení, Nejvyšší správní soud považuje za vhodné nejprve shrnout použitelnou právní úpravu.

Způsobilost činit úkony ve správním řízení je upravena v § 29 správního řádu, podle něhož *„[k]aždý je způsobilý činit v řízení úkony samostatně (dále jen "procesní způsobilost") v tom rozsahu, v jakém mu zákon přiznává způsobilost k právním úkonům.“* Podle odstavce druhého téhož ustanovení nemají procesní způsobilost *„fyzické osoby, které byly soudem zbaveny způsobilosti k právním úkonům; osoby, jejichž způsobilost k právním úkonům byla soudem omezena, nemají procesní způsobilost v rozsahu tohoto omezení.“*

Podle § 8 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, vzniká způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu zletilostí. Podle § 10 občanského zákoníku *„jestliže fyzická osoba pro duševní poruchu, která není jen přechodná, není vůbec schopna činit právní úkony, soud ji způsobilosti k právním úkonům zbaví.“* V řízení o omezení způsobilosti k právním úkonům je rozhodováno o osobním stavu ve smyslu § 80 písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, (dále jen „o. s. ř.“), a pravomoc rozhodovat o této otázce mají soudy v občanském soudním řízení podle § 186 a násl. o. s. ř. Rozhodnutí soudu má tedy povahu rozhodnutí o osobním stavu a s ohledem na svůj konstitutivní charakter má rozsudek účinky *ex nunc*, tedy od okamžiku nabytí právní moci do budoucna (autorský kolektiv Fiala, J., Kindl, M., Hurdík, J., Bezouška, P. a další. *Komentář k zákonu, Občanský zákoník*, Komentáře Wolters Kluwer ČR, 2009, ASPI ID: KO40_1964CZ, § 10).

Osobě, kterou soud zbavil způsobilosti k právním úkonům či jejíž způsobilost soud omezil, soud ustanoví opatrovníka, který je zákonným zástupcem takové osoby (§ 26 a § 27 odst. 2 občanského zákoníku, § 192 o. s. ř.).

Vzhledem k tomu, že pravomoc rozhodnout o způsobilosti k právním úkonům je dána výlučně civilním soudům, správní řád považuje uvedenou oblast za předběžnou otázku podle § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu, o níž si ovšem nemůže učinit úsudek samotný správní orgán.

Podle § 57 odst. 2 věty první správního řádu *„[p]robíhá-li před příslušným správním orgánem nebo před jiným příslušným orgánem veřejné moci řízení o předběžné otázce* (...), *postupuje správní orgán podle § 64.“*

Podle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu *„[s]právní orgán může řízení usnesením přerušit, probíhá-li řízení o předběžné otázce ...“* Podle § 64 odst. 2 správního řádu *„[v] řízení o žádosti přeruší správní orgán řízení na požádání žadatele; jestliže je žadatelů více, může tak učinit jen za podmínky, že s přerušením souhlasí všichni.“*

Stěžovatel namítal, že žalovaný mu měl ustanovit opatrovníka podle § 32 správního řádu. Toto ustanovení ukládá správnímu orgánu ustanovit účastníkovi řízení opatrovníka mimo jiné tehdy, pokud jde o účastníka bez procesní způsobilosti, který nemá zákonného zástupce nebo nemůže-li ho zákonný zástupce zastupovat a nemá-li opatrovníka podle zvláštního zákona [§ 32 odst. 2 písm. a) správního řádu] či tehdy, pokud je účastník osobou stiženou přechodnou duševní poruchou, která jí brání samostatně v řízení jednat, je-li to nezbytné k hájení jejích práv; v těchto případech správní orgán rozhoduje na základě odborného lékařského posudku [§ 32 odst. 2 písm. g) správního řádu]. Stěžovatel v žalobě uváděl, že mu měl být opatrovník ustanoven zřejmě podle § 32 odst. 2 písm. b) správního řádu, jenž se vztahuje na osoby, kterým brání jiná právní překážka, aby v řízení činily úkony, jestliže si nezvolily zmocněnce. V kasační stížnosti stěžovatel nenabízí argument, podle kterého z důvodů uvedených v § 32 správního řádu mu měl být opatrovník ustanoven; Nejvyšší správní soud se proto vypořádá s výše uvedenými třemi možnostmi, které byly předloženy stěžovatelem či žalovaným.

Podle § 32 odst. 2 písm. a) správního řádu správní orgán ustanoví opatrovníka účastníkovi řízení, který nemá procesní způsobilost nebo v rozsahu, v jakém nemá procesní způsobilost. Jak vyplývá z výše citované právní úpravy, o otázce, zda účastník řízení má procesní způsobilost, si správní orgán nemůže učinit úsudek sám, k tomuto závěru by mohl dojít pouze na základě rozhodnutí soudu o této otázce. Správní orgán I. stupně ani žalovaný tudíž nemohli vycházet z premisy, o níž si nemohou učinit úsudek, a nemohli tedy bez rozhodnutí soudu o jeho způsobilosti podle tohoto ustanovení stěžovateli ustanovit opatrovníka (zda mělo být za této situace vyčkáno rozhodnutí soudu přerušením řízení, bude vysvětleno dál).

Ustanovení § 32 odst. 2 písm. b) správního řádu se použije, pokud osobám brání činit úkony jiná právní překážka; touto právní překážkou se však podle zdejšího soudu nemyslí omezení způsobilosti, které je obsaženo již ve výše uvedeném písm. a) daného ustanovení. I podle komentářové literatury se jinou právní překážkou myslí například takové skutečnosti jako je karanténa nařízená orgánem ochrany veřejného zdraví podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, nebo výkon trestu odnětí svobody

podle zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a další. Takové jiné právní překážky stěžovatel ve svých podáních neuvedl, ani nevyplývaly z obsahu spisu.

Konečně, ustanovení opatrovníka z důvodu podle § 32 odst. 2 písm. g) správního řádu předpokládá, že účastníkem řízení je osoba stižená přechodnou duševní poruchou, která jí brání samostatně v řízení jednat, je-li to nezbytné k hájení jejích práv. Tyto osoby by tedy soud rozhodující v řízení podle občanského soudního řádu nemohl omezit na způsobilosti k právním úkonům, neboť na rozdíl od § 32 odst. 2 písm. b) správního řádu je jednou z podmínek pro omezení na způsobilosti či jejího zbavení duševní porucha, která *není* jen přechodná. Ustanovení opatrovníka správním orgánem podle tohoto ustanovení správního řádu vyžaduje zpracování odborného lékařského posudku. Jak poznamenal krajský soud, o tomto byly stěžovateli poskytnuty informace ve vyřízení jeho stížnosti ze dne 28. 4. 2009 k jinému řízení stejným správním orgánem I. stupně. Stěžovateli tajemník správního orgánu I. stupně sdělil: „*V těchto případech správní orgán rozhoduje na základě odborného lékařského posudku. Jelikož jste správnímu orgánu nedoložil žádné podklady prokazující, že trpíte duševní poruchou, nelze Vám ustanovit opatrovníka.*“ Nejvyšší správní soud nepovažuje toto poučení a sdělení za úplně přiléhavé. V případě, že by správnímu orgánu vznikly pochybnosti o tom, zda osoba netrpí přechodnou duševní poruchou, bylo by jistě namístě, aby si z vlastní iniciativy vyžádal vypracování lékařského posudku i proto, aby byla práva dotčené osoby řádně v řízení hájena. Osoba trpící přechodnou duševní poruchou si nemusí být poruchy vůbec vědoma a požadovat od ní, aby předkládala sama lékařský posudek, za takových okolností není namístě.

Použití tohoto ustanovení správního řádu předpokládá, že jakmile správní orgán nazná, že by mohl být účastník řízení stižen přechodnou duševní poruchou, která mu brání v řízení samostatně jednat a je-li to nezbytné k hájení jeho práv v tomto řízení, nechá si vypracovat lékařský posudek, aby na základě jeho závěru ustanovil či neustanovil účastníku řízení opatrovníka. Správní orgán však má prostor pro správní uvážení k posouzení, zda je ustanovení opatrovníka nezbytné k hájení práv účastníka v řízení. Soudní přezkum zákonnosti při použití správního uvážení je omezen na posouzení, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo zda správní uvážení nezneužil (§ 78 odst. 1 s. ř. s., *in fine*).

Ze spisu Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný si byl vědom jak soudního řízení ve věci způsobilosti stěžovatele k právním úkonům, tak usnesení Okresního soudu v Přerově ze dne 11. 5. 2009, č. j. 0 Nc 932/2008 - 94, jímž byl pro řízení ustanoven znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, který měl zodpovědět například dotaz soudu, zda vyšetřovaný trpí v uvedené době duševní poruchou a zda se jedná o poruchu nikoliv jen přechodného rázu. Za těchto okolností přesto mohl dospět k závěru, že ustanovení opatrovníka není k hájení práv stěžovatele v řízení o dávce pomoci v hmotné nouzi nezbytné, a to například s ohledem na to, že k posouzení žádosti měl dostatek podkladů nebo s ohledem na specifičnost řízení o dávce mimořádné okamžité pomoci, která vyžaduje poskytnutí příspěvku v krátké době. Kdyby tuto úvahu správní orgán neučinil, jednalo by se o nesprávný postup, který by za jiných okolností mohl skutečně zkrátit účastníka řízení na jeho právech. Nicméně, s ohledem na závěry znaleckého posudku (tedy, že stěžovatel nebyl v srpnu 2009 stižen žádnou duševní poruchou) vypracovaného k datu těsně před ukončením odvolacího řízení pro účely soudního řízení ve věci způsobilosti k právním

úkonům by v tomto konkrétním případě popsaný postup neměl žádný vliv na zákonnost postupu správního orgánu.

Samostatnou otázkou je, zda neměl správní orgán přerušit řízení do doby, než bude k dispozici tento znalecký posudek.

Vyjde-li najevo, že probíhá řízení o způsobilosti účastníka řízení k právním úkonům, citovaná právní úprava neukládá správním orgánům jednoznačnou povinnost řízení přerušit do doby rozhodnutí o předběžné otázce, zde do rozhodnutí civilního soudu o způsobilosti účastníků řízení. Ustanovení § 57 odst. 2 správního řádu odkazuje v případě, že probíhá řízení o předběžné otázce, na postup podle ustanovení § 64 správního řádu, které umožňuje správnímu orgánu řízení přerušit, neukládá mu však takovou povinnost. Obdobný názor je prezentován také v doktríně, podle níž je *„přerušení řízení ... obecně fakultativní institut a záleží v zásadě na správním orgánu, zda řízení přeruší nebo ne.“* Z téhož pramene vyplývá, že § 57 odst. 2 správního řádu *„naznačuje, že by správní orgán usnesením přerušit ve svém vlastním zájmu řízení měl, pokud probíhá řízení o předběžné otázce“* (Vedral, J. *Správní řád, Komentář*, cit. výše, str. 358). Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje a dodává, že správní orgán se může rozhodnout řízení nepřerušit například s ohledem na zásadu hospodárnosti a rychlosti řízení (§ 6 správního řádu).

Tento postup může být vhodný s ohledem na konkrétní okolnosti právě v řízeních o sociálních dávkách, v nichž by automatické přerušení řízení do rozhodnutí o způsobilosti účastníka řízení k právním úkonům mohlo být i v neprospěch žadatele, který by musel vyčkat na řízení před jiným soudem, než mu bude požadovaná dávka přiznána. V posuzovaném případě se navíc jednalo o dávku mimořádné okamžité pomoci na úhradu nezbytného jednorázového výdaje, kterou, jak to vyplývá i z jejího názvu, může požadovat i osoba, kterou postihla vážná mimořádná událost. Nelze tedy obecně konstatovat, že je nutné řízení před správním orgánem přerušit do doby, než bude rozhodnuto o způsobilosti dotčené osoby k právním úkonům. S ohledem na to, že civilní soudy rozhodují o omezení způsobilosti k právním úkonům s účinky do budoucna (*ex nunc*), by navíc rozhodnutí těchto soudů nemělo mít vliv na úkony učiněné účastníkem řízení v době, kdy ještě o otázce způsobilosti k právním úkonům nebylo rozhodnuto. Jak již bylo zdůrazněno, tuto otázku je však nutno posuzovat individuálně podle konkrétních okolností každého případu.

Zákon ukládá správnímu orgánu povinnost řízení o žádosti přerušit v případech, kdy o přerušení účastník řízení vedeného na jeho žádost, tedy i žadatel o dávku pomoci v hmotné nouzi, požádá (srov. výše § 64 odst. 2 správního řádu). Taková žádost stěžovatele ve správním spisu stěžovatele založena nebyla a ze spisu ani nevyplývá jiný náznak, že by stěžovatel přerušení řízení požadoval (například z protokolu o jednání). Jak bylo uvedeno výše, měl zde žalovaný na základě jemu dostupných informací možnost řízení přerušit, než bude k dispozici stanovisko znalce v řízení před Okresním soudem v Přerově k otázce, zda stěžovatel trpí duševní poruchou a zda je tato přechodného rázu, nicméně nevyužil-li této možnosti vzhledem ke konkrétním skutkovým okolnostem a k specifičnosti řízení o sociálních dávkách, nelze mu to vytýkat jako nezákonný postup, neboť v posuzované věci tím nevykročil z mezí a hledisek správního uvážení, ani toto správní uvážení nezneužil.

Za této situace Nejvyšší správní soud neshledal pochybení v právním hodnocení krajského soudu ani ohledně ustanovení opatrovníka, ani ohledně přerušení řízení.

Nejvyšší správní soud tedy shledal všechny kasační námitky nedůvodnými. Neshledal ani takové vady rozhodnutí krajského soudu, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s. a kasační stížnost zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Právo na náhradu nákladů řízení však nemá ani žalovaný, neboť podle § 60 odst. 2 s. ř. s. je přiznání nákladů řízení orgánu ve věcech sociální pomoci vyloučeno.

Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě, pobočka Olomouc, ze dne 17. 8. 2010, č. j. 73 Cad 7/2009 - 17, pro řízení před krajským soudem ustanoven zástupce advokát Mgr. David Černý, se sídlem Horní náměstí 365/7, Olomouc. Ustanovený advokát zastupoval stěžovatele nadále i v řízení před Nejvyšším správním soudem a požadoval pro toto řízení na náhradu nákladů částku za tři úkony právní služby (převzetí věci a první jednání s klientem, doplnění žaloby a sepis kasační stížnosti). Nejvyšší správní soud konstatuje, že odměnu za první dva úkony přiznal zástupci stěžovatele již Krajský soud v Ostravě, pobočka Olomouc, rozsudkem ze dne 10. 1. 2011, č. j. 73 Cad 7/2009 - 31. Z toho důvodu přiznává zástupci odměnu za jeden úkon právní služby za sepis kasační stížnosti. Výše odměny za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bodu 2 ve spojení s § 9 odst. 2 a 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), 500 Kč. Dále náleží ustanovenému zástupci paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, celkem tedy odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů včetně této daně činí 960 Kč. Pro zaplacení odměny soud stanovil přiměřenou lhůtu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. června 2011

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda
senátu